

Accesul la informații de interes public

Accesul liber și neîngrădit al oricarei persoane din România la informațiile de interes public, definite astfel prin Legea nr.544/2001, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice. Prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezulta din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației.

Ce se înțelege prin informație de interes public?

Informația de interes public este orice informație care privește activitățile sau rezulta din activitățile unei autorități sau instituții publice.

Reglementările de bază privind liberul acces la informațiile de interes public.

Documentele internaționale:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 19: "Orice persoană are dreptul la libertatea opiniei și a expresiei; acest drept include libertatea de a susține opinii fără nici o interferență și de a căuta, a primi și a răspândi informații și idei prin orice mijloace, indiferent de frontiere."

- Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, art. 10.

- Principiile de la Johannesburg, Principiul I.

Documentele interne:

- Constituția României, art. 31: "Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit... Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de personal."

- Legea nr. 544 din 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

- Normele metodologice privind aplicarea Legii nr. 544 din 2001.

- Legea nr. 51 privind siguranța națională, art. 12, alin. 3.

Importanța Legii nr.544 din 2001 privind liberul acces la informații de interes public.

Importanța acestei legi constă în faptul că:

- dreptul de acces la informațiile de interes public este unul din principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice;
- autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să pună la dispoziția cetățenilor, din oficiu sau la cerere, toate informațiile de interes public;
- orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile publice informațiile referitoare la activitatea acestora;
- instituționalizează TRANSPARENȚA în relațiile dintre cetățean și instituțiile publice;
- va determina, în timp, o schimbare de mentalitate în relația dintre cetățean și funcționarii publici.

Principii care guvernează aplicarea Legii nr.544 din 2001 privind liberul acces la informații de interes public.

- principiul transparenței - desfășurarea activității într-o manieră deschisă față de public, în care accesul liber la informațiile de interes public să constituie regula, iar limitarea accesului la informație să constituie excepția;
- principiul aplicării unitare;
- principiul autonomiei - fiecare autoritate sau instituție publică va elabora propriul regulament de organizare și funcționare a compartimentelor de informare și relații publice, în conformitate cu prevederile legii și ale normelor metodologice.

Informația referitoare la datele personale este o informație de interes public?

Da, dar numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcții publice de către persoana în cauză.

Informațiile clasificate sunt informații de interes public?

Da, numai ca accesul la acestea este limitat prin lege.

Cine poate solicita informații de interes public?

Informații de interes public poate solicita orice persoana fizica sau juridica, de cetatenie româna sau straina.

Cât costă accesul la informațiile de interes public?

Accesul la informatiile de interes public este gratuit.

De câte feluri sunt informațiile de interes public?

- informatii furnizate din oficiu - informatii pe care institutia publica este obligata sa le faca publice fara a exista o solicitare în acest sens.
- informatii furnizate la cerere - informatii obtinute în urma unei solicitari.

Unde sunt disponibile informațiile din oficiu?

Informatiile furnizate din OFICIU sunt disponibile în punctele de informare-documentare ale institutiei publice, în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masa, precum si în publicatiile proprii sau în pagina de Internet.

Care sunt categoriile de informații publice ce se furnizează din oficiu?

- actele normative care reglementeaza organizarea si functionarea autoritatii sau institutiei publice;
- structura organizatorica, atributiile departamentelor, programul de functionare si de audiente;
- numele si prenumele persoanelor din conducerea institutiei publice si ale functionarului responsabil cu difuzarea informatiilor publice;
- coordonatele prin care poate fi contactata institutia: denumire, sediu, nr. de telefon, fax, adresa de e-mail si adresa paginii de Internet;
- sursele financiare, bugetul si bilantul contabil al institutiei publice, programele si strategiile adoptate de fiecare institutie publica;
- lista cu documente considerate de interes public;
- modurile în care pot fi contestate si atacate deciziile autoritatilor si institutiilor publice în cazul în care o persoana se considera vatamata în ceea ce priveste exercitarea dreptului de a avea acces la informatiile de interes public.

Cum se pot obține informații de interes public, la cerere?

- verbal, adresându-va birourilor de informare publica sau persoanelor responsabile de informarea publica, unde, daca este disponibila, informatia solicitata va fi furnizata pe loc; daca nu este posibil acest lucru, veti fi îndrumat sa depuneti o solicitare în scris, exceptie facând reprezentantii mass-media, carora raspunsul la solicitarile de informatii de interes public le vor fi furnizate în cel mult 24 de ore;
- în scris, pe suport de hârtie sau electronic - se pune la dispozitie un formular tip de solicitare a informatiilor de interes public, care va capata nr. de înregistrare.

Care sunt termenele în care instituția publică este obligată să răspundă solicitărilor?

- 10 zile lucratoare de la depunerea cererii;
- 30 zile lucratoare, în cazul în care durata necesara pentru identificarea informatiei solicitate depaseste 10 zile, dar institutia are obligatia sa anunte acest fapt în termen de 10 zile;
- 5 zile lucratoare, daca informatia solicitata este considerata a fi o informatie exceptata de la liberul acces.

Pot depune o reclamație dacă consider că mi-a fost încălcat dreptul la liberul acces la informație?

Da, se poate depune reclamație în cel mult 30 de zile de la comunicarea refuzului explicit sau tacit al institutiei. Reclamatia trebuie adresata comandantului unitatii militare careia i-ati

adresat solicitarea. Dacă reclamația este întemeiată, răspunsul va fi dat în 15 zile de la depunere și va conține informațiile solicitate, precum și menționarea sancțiunilor disciplinare aplicate funcționarului vinovat.

Pot să mă adresez justiției dacă mi-a fost lezat dreptul la liber acces la informație?

Da, puteți depune o plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărui rază domiciliați. Plângerea poate fi făcută în termen de 30 de zile de la data expirării termenelor prevăzute de lege pentru a se comunica răspunsul la solicitările de informații de interes public. Instanța poate obliga autoritatea să furnizeze informațiile solicitate și să plătească daune morale și/sau patrimoniale. Dacă sunteți nemulțumit de hotărârea instanței puteți ataca hotărârea instanței prin recurs la Curtea de Apel. Decizia Curții de Apel rămâne definitivă și irevocabilă. Atât acțiunea depusă la prima instanță, cât și recursul de la Curtea de Apel sunt scutite de la plata taxei de timbru.